

JONG-VLAAMSCHE BEWEGING, ontstond te Gent op 1 november 1915, toen een aantal geestverwante groepen (z. Jong-Vlaanderen) zich verenigden in een Middenbond onder de naam Jong Vlaanderen met de leuze Vrij Vlaanderen. In de wandeling werd meestal gesproken over de Jong-Vlaamsche Beweging.

Als grondslag werden de zogenaamde „Zeven Punten” aanvaard, een opnieuw geformuleerde beginselverklaring, die op 18 september 1915 door Jan Derk Domela Nieuwenhuis Nyegaard, Reimond Kimpe en Orer Steenhaut te Brussel aan gouverneur-generaal von Bissing was overhandigd. De Jong-Vlaamsche Beweging is tot het eind van de oorlog blijven bestaan. Toen Duitsland ineenstortte en zijn troepen België verlieten, weken de meeste Jongvlaamse leiders uit naar Nederland of België.

NATIONALE JONG VLAAMSCHE BEWEGING

MET DE LEUZE

VRIJ VLAANDEREN

—
HOOFDBESTUUR

Dr. Eugeen van Oye werd tot eerste voorzitter van de Jong-Vlaamsche Beweging gekozen; tweede voorzitter werd Domela, eerste schrijver Reimond Kimpe, tweede schrijver Gustaaf Vermeersch. Op gezette tijden hield de beweging een congres, meestal te Gent, in Domela's ruime pastorie aan de Coupure, of een enkele maal in de Hoogstraat te Brugge bij dr. Emiel Dumon. Op die congressen hielden enkele sprekers een voordracht over een actueel onderwerp. Soms was de algemene toestand het uitgangspunt. Op het derde congres werd na de inleiding van Van Oye de politieke situatie toegelicht door ds. Domela, die op een later uur het door hem en anderen opgestelde rapport betreffende de vernederlandsing van de Gentse hogeschool voorlas.

In februari 1916 ontstond binnen de Jong-Vlaamsche Beweging oppositie tegen Domela. Het begon in Gent, waar Thiry, Kimpe e.a. de predikant het vertrouwen opzegden, omdat hij mededeling van vertrouwelijke stukken had gedaan aan personen, niet behorend tot de Beweging, en omdat hij eigenmachtig zou zijn opgetreden bij aangelegenheden die behoorden tot de bevoegdheden van de groep als geheel. Deze interne strijd culmineerde op het congres van de Jong-Vlaamsche Beweging in Hotel Wagner te Antwerpen, belegd buiten weten van Domela om. Daar wist dr. Karel Borms de Gentse predikant en agitator uit het hoofdbestuur te werken. Later werd Domela, o.a. door toedoen van prof. dr. W. de Vreese, in zoverre gerehabiliteerd, dat hij tot ere-voorzitter werd benoemd, maar zijn grote macht van weleer in de Jong-Vlaamsche Beweging kreeg hij niet terug.

LITERATUUR: M. van de Velde, *Geschiedenis der Jong Vlaamsche Beweging* (1941).

LAMMERT BUNING